

1 Rowerzysta w czasie 50 s cztery razy okrążył wysepkę na rondzie, jadąc z prędkością $4 \frac{\text{m}}{\text{s}}$. **Oblicz promień okręgu**, po którym się poruszał. (... / 2 p.)

2 **Zaznacz poprawne dokończenie zdania.** Wiatrak wentylatora w czasie 2 minut wykonał 240 obrotów. Okres obrotu wiatraka jest równy
 A. 0,5 s   B. 2 s   C. 120 s   D. 480 s (... / 2 p.)

3 Podczas testów opon stwierdzono, że na zakręcie o promieniu 20 m samochód wpada w poślizg wtedy, gdy osiągnie prędkość 60 km/h. **Oblicz prędkość**, z jaką ten samochód może bezpiecznie, czyli bez poślizgu, pokonać zakręt o promieniu 10 m. (... / 3 p.)

4 **Zaznacz poprawne dokończenie zdania.** Ciało porusza się po okręgu pod działaniem pewnej siły. Jeżeli wartość tej siły zmniejszy się dwukrotnie, ciało będzie się nadal poruszać po okręgu o takim samym promieniu pod warunkiem, że jego prędkość
 A. zwiększy się 2 razy.   C. zwiększy się $\sqrt{2}$ razy.
 B. zmniejszy się 2 razy.   D. zmniejszy się $\sqrt{2}$ razy. (... / 1 p.)

5 Średnia odległość Ziemi od Słońca jest równa 1 au, a średnia odległość Marsa od Słońca – ok. 1,5 au. Ziemia i Mars podczas okrążania Słońca znajdują się czasem w konfiguracjach takich, jakie pokazano na rys. I i II. (... / 2 p.)

Wybierz poprawne uzupełnienia zdania. W sytuacji I siła przyciągania grawitacyjnego Ziemi i Marsa jest **A/ B** razy **C/ D** niż w sytuacji II.
 A. 5   B. 25   C. mniejsza   D. większa

6 **Oblicz przyspieszenie**, z jakim spadają ciała na planecie o masie 2,2 razy większej od masy Ziemi i promieniu 1,5 razy większym od promienia Ziemi. (... / 2 p.)

7 Oceń prawdziwość zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F, jeśli jest fałszywe. (... / 2 p.)

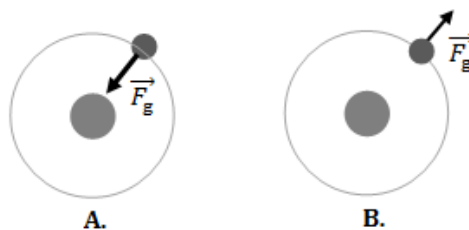
1.	Satelita geostacjonarny porusza się z pierwszą prędkością kosmiczną.	P	F
2.	Okres obiegu satelity geostacjonarnego jest równy 23 h 56 min 4 s, czyli tyle, ile trwa jeden obrót Ziemi wokół własnej osi.	P	F

8 **Zaznacz wzór**, który pozwala obliczyć okres obiegu satelity krążącego po orbicie kołowej o promieniu R wokół planety o masie M . (... / 1 p.)

A. $T = 2\pi\sqrt{\frac{R^3}{GM}}$ B. $T = 2\pi\frac{\sqrt{GM}}{R}$ C. $T = 2\pi\frac{\sqrt{GM}}{R^2}$ D. $T = 2\pi\sqrt{\frac{R}{GM}}$

9 **Zaznacz poprawne dokończenie zdania.** Pierwsza prędkość kosmiczna dla Ziemi jest równa 7,91 km/s, co oznacza, że
 A. z taką prędkością porusza się każdy satelita Ziemi.
 B. taką prędkość miał pierwszy satelita wysłany na orbitę okołozemską.
 C. z taką prędkością startuje rakieta wynosząca satelitę, aby przebić się przez atmosferę Ziemi.
 D. taka jest prędkość satelity na orbicie, której promień jest równy promieniowi Ziemi. (... / 1 p.)

- 10** Wskaż ciężar ładunku o masie m transportowanego przez raketę startującą pionowo do góry z przyspieszeniem $2,5g$. (... / 1 p.)
 A. $0,5mg$ B. $1,5mg$ C. $2,5mg$ D. $3,5mg$
- 11** Wskaż właściwe dokończenie zdania. (... / 1 p.)
 W stacji orbitalnej krążącej wokół Ziemi A/ B stan nieważkości, ponieważ C/ D.
 A. występuje   C. na orbicie nie ma grawitacji
 B. nie występuje   D. stacja orbitalna porusza się bez napędu
- 12** Wybierz poprawne uzupełnienia zdania. (... / 2 p.)
 Siłę grawitacji F_g działającą na satelitę poprawnie przedstawiono na rysunku A / B. Siła ta pełni funkcję C / D.
 C. siły odśrodkowej
 D. siły zakrzywiającej tor ruchu

- 13** Wskaż największą planetę w Układzie Słonecznym. (... / 1 p.)
 A. Ziemia   B. Jowisz   C. Saturn   D. Uran
- 14** Zaznacz poprawne dokończenie zdania. Najdalej od Słońca krąży planeta: (... / 1 p.)
 A. Uran.   B. Neptun.   C. Saturn.   D. Jowisz.
- 15** Zaznacz rysunek pokazujący wygląd tarczy Księżyca trzy dni po nowiu. (... / 1 p.)

- 1** Rowerzysta w czasie 60 s cztery razy okrążył wysepkę na rondzie, jadąc z prędkością $5 \frac{\text{m}}{\text{s}}$. **Oblicz promień okręgu**, po którym się poruszał. (... / 2 p.)
- 2** **Zaznacz poprawne dokończenie zdania.** Wiatrak wentylatora przez pół minuty obracał się z częstotliwością 4 Hz; w tym czasie wykonał
 A. 2 obroty.   B. 4 obroty.   C. 7,5 obrotu.   D. 120 obrotów. (... / 2 p.)
- 3** Podczas testów opon stwierdzono, że na zakręcie o promieniu 30 m samochód wpada w poślizg wtedy, gdy osiągnie prędkość 40 km/h. **Oblicz promień okręgu**, jaki bezpiecznie, czyli bez poślizgu, może pokonać z prędkością 90 km/h. (... / 3 p.)
- 4** **Zaznacz poprawne dokończenie zdania.** Ciało porusza się po okręgu pod działaniem pewnej siły. Jeżeli wartość tej siły zmniejszy się dwukrotnie, to ciało będzie mogło się poruszać z taką samą wartością prędkości po okręgu o promieniu
 A. 2 razy większym.   C. $\sqrt{2}$ razy większym.
 B. 2 razy mniejszym.   D. $\sqrt{2}$ razy mniejszym. (... / 1 p.)
- 5** Średnia odległość Ziemi od Słońca jest równa 1 au, a średnia odległość Marsa od Słońca – ok. 1,5 au. Ziemia i Mars podczas okrążania Słońca znajdują się czasem w konfiguracjach takich, jakie pokazano na rys. I i II. (... / 2 p.)

Wybierz poprawne uzupełnienia zdania. W sytuacji II siła przyciągania grawitacyjnego Ziemi i Marsa jest **A/ B** razy **C/ D** niż w sytuacji I.

- A. 5   B. 25   C. mniejsza   D. większa

- 6** **Oblicz przyspieszenie**, z jakim spadają ciała na planecie o masie 5 razy większej od masy Ziemi i promieniu 2 razy większym od promienia Ziemi. (... / 2 p.)
- 7** Oceń prawdziwość zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F, jeśli jest fałszywe. (... / 2 p.)

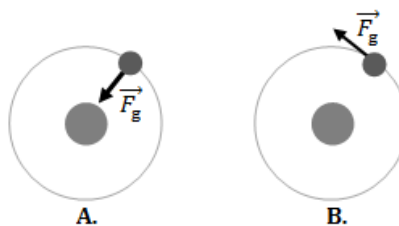
1.	Sztuczny satelita Ziemi może się poruszać po orbicie kołowej z prędkością o stałej wartości 10 km/s.	P	F
2.	Prędkość satelity na orbicie kołowej zależy od promienia tej orbity.	P	F

- 8** **Zaznacz wzór** pozwalający obliczyć masę planety, wokół której krąży satelita, jeżeli znamy promień orbity R satelity i jego okres obiegu T . (... / 1 p.)

A. $M = \frac{4 \pi^2 R^3}{G T^2}$ B. $M = 2\pi \sqrt{\frac{R^3}{G T^2}}$ C. $M = \frac{2 \pi^2 T^3}{G R^2}$ D. $M = \frac{4 \pi^2 R^3}{\sqrt{G T^2}}$

- 9** **Zaznacz poprawne dokończenie zdania.** Pierwsza prędkość kosmiczna dla Księżyca jest równa 1,68 km/s, co oznacza, że
 A. z taką prędkością Księżyc porusza się po orbicie okołoziemskiej.
 B. z taką prędkością porusza się satelita Ziemi na orbicie stacjonarnej.
 C. taką prędkość trzeba osiągnąć, aby dolecieć z Ziemi do Księżyca.
 D. taka jest prędkość satelity okrążającego Księżyc tuż przy jego powierzchni. (... / 1 p.)

- 10** Wskaż przyspieszenie rakiety startującej pionowo do góry, jeżeli transportowany przez nią ładunek o masie m ma ciężar $4,5mg$. (... / 1 p.)
 A. $2,5g$ B. $3,5g$ C. $4,5g$ D. $5,5g$
- 11** Wskaż właściwe dokończenie zdania. (... / 1 p.)
 Na Księżycu A/ B stan nieważkości, ponieważ C/ D.
 A. występuje   C. Księżyc nie ma atmosfery
 B. nie występuje   D. Księżyc ma masę
- 12** Wybierz poprawne uzupełnienia zdania. (... / 2 p.)
 Siłę grawitacji F_g działającą na satelitę poprawnie przedstawiono na rysunku A / B. Siła ta pełni funkcję C / D.
 C. siły dośrodkowej
 D. siły napędowej

- 13** Wskaż najmniejszą planetę w Układzie Słonecznym. (... / 1 p.)
 A. Ziemia   B. Wenus   C. Merkury   D. Uran
- 14** Zaznacz poprawne dokończenie zdania. Najbliżej Słońca krąży planeta: (... / 1 p.)
 A. Wenus.   B. Merkury.   C. Mars.   D. Jowisz.
- 15** Zaznacz rysunek pokazujący wygląd tarczy Księżyca około trzech dni po pełni. (... / 1 p.)

